

***ABD-Rusya Geriliminin
Uluslararası Güvenliğe Etkileri***

Prof. Dr. MUSTAFA KİBAROĞLU

MEF Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

DİPLOMAT OKULU

İSTANBUL

13 Aralık 2014

ABD-RUSYA GERİLİMİNİN ARKA PLANINI OLUŞTURAN GELİŞMELER:

...NATO ve AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GENİŞLEME SÜREÇLERİ

...NATO'NUN ABD KAYNAKLI "FÜZE KALKANI" PROJESİNİ BENİMSEMESİ

...ORTADOĞU'DA "ARAP BAHARI" SÜRECİNİN TETİKLENMESİ

...NATO & AB GENİŞLEME SÜREÇLERİ:

...Almanya'nın "Yeniden Birleşme" ve "AB'nin Genişlemesi" projelerine öncelik ve ağırlık vermesi

...NATO genişlemesinin, AB'nin genişleme (ve derinleşme) sürecinde, Rusya'ya karşı ABD'nin güvenlik garantileri vermesine olanak sağlaması

...Soğuk Savaş dönemindeki NATO-Varşova Paktı arasındaki Konvansiyonel Kuvvetler dengesinin 1990'larda bozulması ve tersine dönmesi

...1990'lı yıllar boyunca Rusya'nın Ortadoğu ve Balkanlar'daki gelişmelere sert itirazlarının ABD ve AB tarafında yeterli karşılık görmemesi

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

1957

1973

1981

1986

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

1995

2004

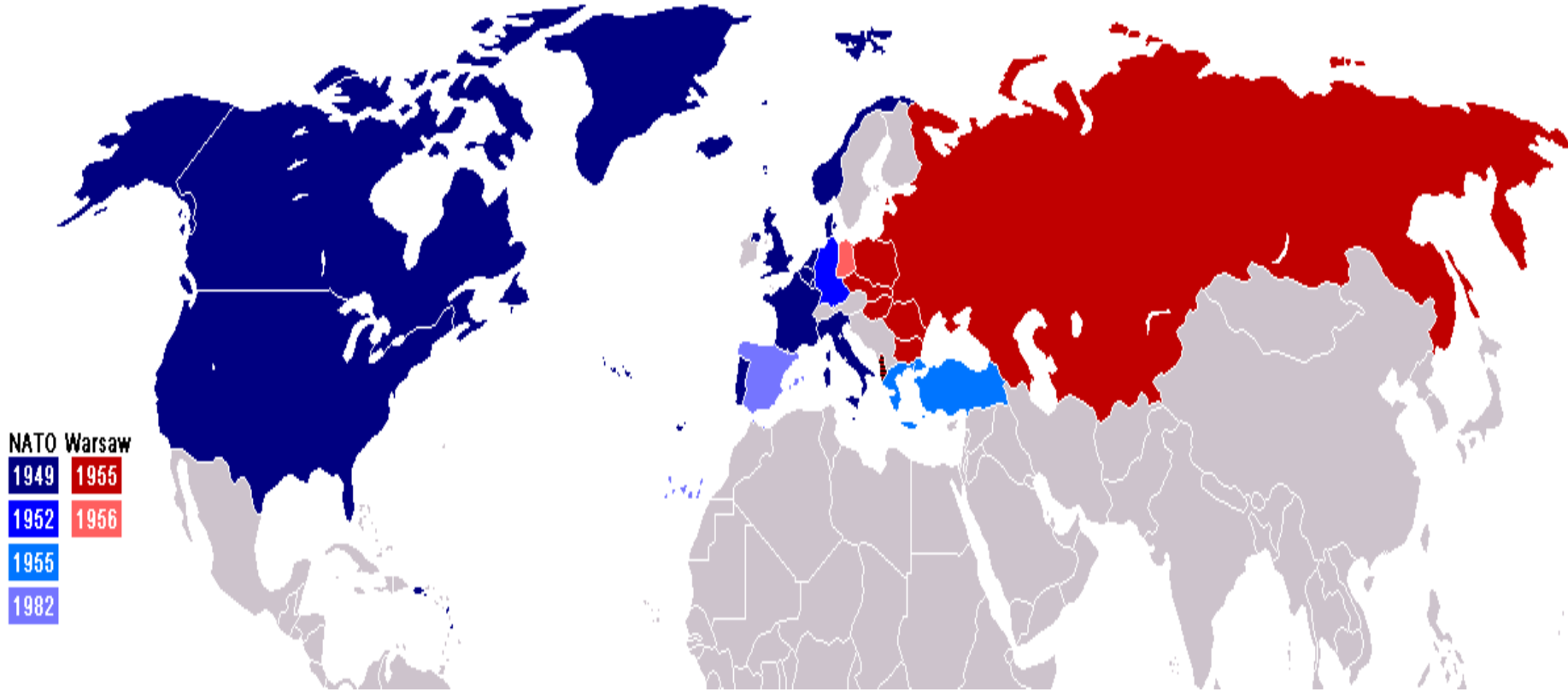
2007

2013

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

The 28 NATO countries

Source: U.S. Department of State

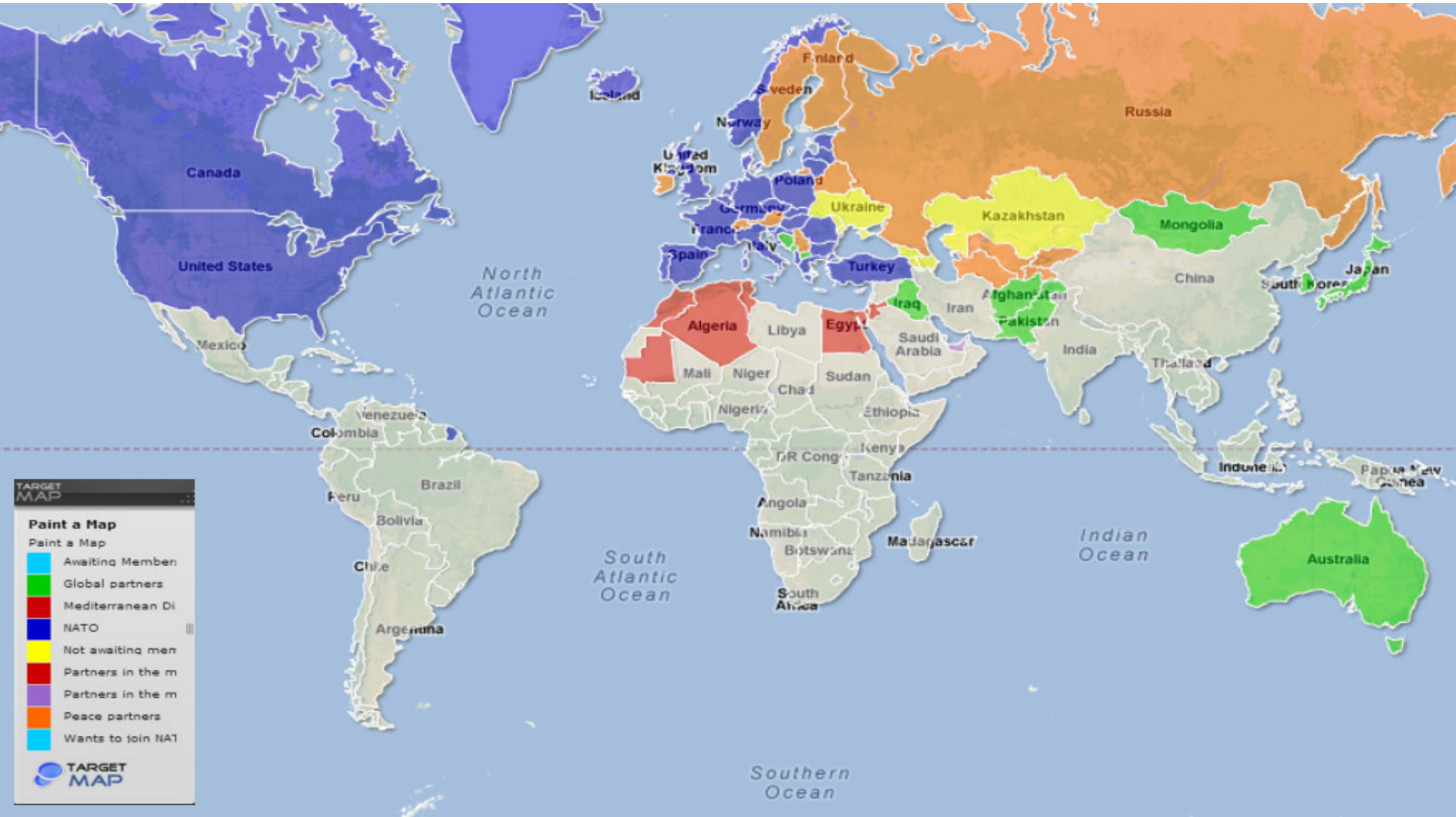
THE COLUMBUS DISPATCH

NATO MEMBER AND PARTNER COUNTRIES

www.nato.int

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

...FÜZE KALKANI PROJESİ:

...ABD'nin İran ve K. Kore gibi ülkelere "uzun menzilli füze tehdidi" algılaması gerekçesiyle "Ulusal Füze Savunma Sistemi" geliştirmeye başlaması

...ABD'nin, SSCB ile 1972 yılında imzaladığı, Anti Balistik Füzeler (ABM) Antlaşması'nı 2000 yılında tek taraflı olarak fesih etmesi

...11 Eylül sonrasında ABD'nin "Ulusal Füze Savunma Sistemi" projesini, kapsamını genişleterek, "Füze Kalkanı" projesi olarak NATO'nun gündemine getirmesi

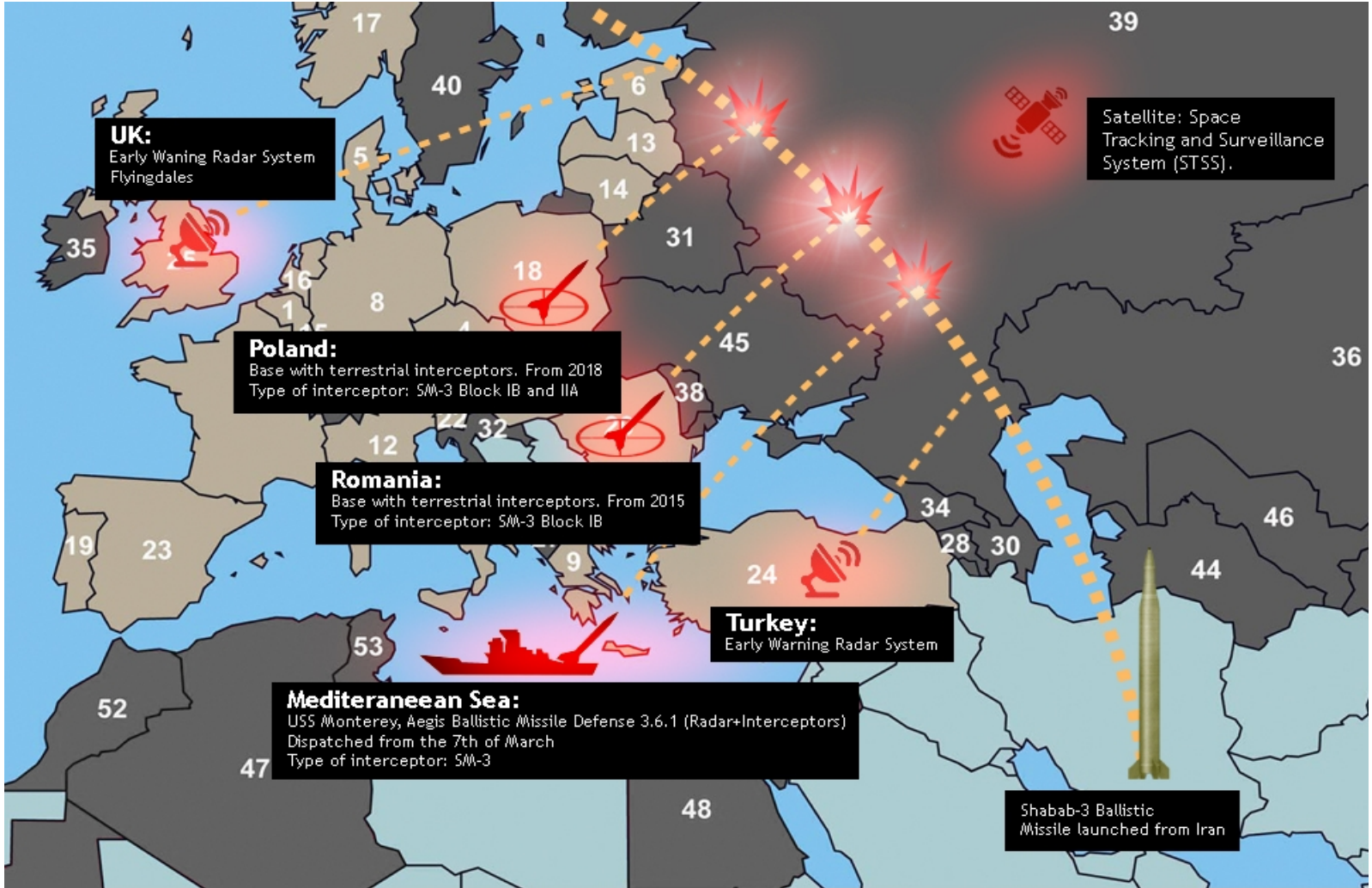
...NATO'nun Lizbon (Kasım 2010) ve Chicago (Mayıs 2012) Zirve toplantılarında "Füze Kalkanı" projesinin onaylanması ve yürürlüğe girmesi

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

Missile defence: Nato's interim capability, 2012

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

...ARAP BAHARI SÜRECİ:

...Tunus'ta alevlenen toplumsal tepkilerin genişleyerek tüm Ortadoğu bölgesini sarmaya başlamasının ardında ABD'nin "demokratikleşme" ve Batı yanlısı rejimlere "dönüştürme" projelerinin olduğuna inanılması

...Sürecin, Rusya'nın Soğuk Savaş döneminden itibaren Ortadoğu'daki en önemli stratejik ortağı Esad rejimini de etkisi altına almaya başlaması

...İran ile yapılan nükleer müzakerelerde, Rusya'nın bu alanda yakın çevresinde hakimiyet kurma çabalarına zıt önlemler alınmaya başlanması

...Arap Baharı ruhunun Ukrayna'da Batı yanlısı ve Rusya karşıtı guruplara aşılama çabalarının olduğuna inanılması

ABD-Rusya Geriliminin Uluslararası Güvenliğe Etkileri

BARDAĞI TAŞIRAN SON DAMLALAR:

...GÜRCİSTAN VE UKRAYNA'YA NATO ÜYELİĞİ UMUDU VERİLMESİ

...FÜZE KALKANI'NIN GERİ DÖNÜLMEZ OLDUĞUNUN ANLAŞILMASI

...ESAD REJİMİNE KARŞI AÇIK CEPHE ALINMASI

...İRAN'A YAPTIRIMLARIN DOZUNUN ARTTIRILMASI

ULUSLARARASI ORTAMDA GÜVENLİK SORUNLARI:

...KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASI

...ULUSLARARASI/ULUSLARÖTESİ TERÖRİZM

...BÖLGESEL ETKİLERİ OLAN “İÇ SAVAŞ”LAR

...YENİ GÜVENLİK SORUNLARI (SİBER, KORSANLIK, GÖÇ, İKLİM, SU)

ULUSLARARASI GÜVENLİK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN:

...BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PLATFORMUNDA İŞBİRLİĞİ VE KARARLILIK

...KÜRESEL BOYUTLU BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ

...İSTİHBARAT VE İMKAN & KABİLİYETLERİN PAYLAŞIMI

...OPERASYONEL İŞBİRLİĞİ

KONULARINDA ABD-RUSYA İŞBİRLİĞİ “OLMAZSA OLMAZ” GEREKLİLİKTİR!!!!

Mustafa Kibaroglu
and Aysegul Kibaroglu

GLOBAL SECURITY WATCH

A Reference Handbook

TURKEY

SI
PRAEGER
SECURITY
INTERNATIONAL

www.mustafakibaroglu.com